

JUHTKIRI

Autokuludele piir peale

Kuluhüvitise kasutamisega libastumist võiks nime- tada riigikogulaste suurimaks mainerisiksiks, kui maine oleks midagi, millest nad palju hooliksid. Ikka ja jälle lasseb hulk riigikogulasi katta hüvi- tistest kulutusi, mida ei ole nende tööülesannete täitmiseks päriselt vaja. Kõige suuremas ulatuses kohtab seda liisitud autode puhul. Sellepärast tuleb autoliisingu hüvitamise reegleid muuta.

Praegu liigitatakse autoliisingu kulud sõidukulude alla. Kulude hüvitamist reguleerivas riigikogu juhatus- otsuse on kirjas: „Sõidukulud on ühissõiduki (sh takso), kütuse-, parkimisteenuse ja sõiduki üürikulud ja ühiselt tellitava transporditeenuse kulud. Kapitalirendi makseid ei hüvitata.” Veel öeldakse otsuses, et kuluna ei hüvitata vara soetamise kulusid.

Paraku on sõiduki üürikulude mõiste küllaltki veniv. Mänguruumi suurust näitas ilmekalt eelmise riigikogu

Üks võimalus autoliisinguga seotud kulutusi piirata on seada sõiduki üürikuludele piirmäär.

liige Andrei Korobeinik, kes mõnda aega rentis kuluhüvitise eest autot omaenda firmalt. Uues riigikogus on autotehingutega juba jõudnud silma paista Tanel Tälve, Mihhail Stalnuhhin, Kersti Sarapuu, Märt Sults, Toomas Vitsut... Stalnuhhi- ni liisitud auto ei ole eriti kallis, aga see-est kompab ta piiri, kust isegi praeguste reeglite järgi algab kulu- hüvitise eest endale vara soetamine.

Armastust heade autode vastu ei ole vaja ära keelata, küll aga tuleb lõpetada selle armastuse rahastami- ne kuluhüvitistest. Riigikogulase palk on piisavalt suur, et maksta oma hobid ja kiiksud kinni palgast, mitte tööga seotud kulude hüvitamiseks mõeldud rahast.

Üks võimalus autoliisinguga seotud kulutusi piira- ta on seada sõiduki üürikuludele piirmäär. Stalnuhhin arvab selle mõtte kohta: „Kui oleks piirang, et autoliisin- guks tohib kasutada näiteks 300 eurot, siis kas te oleksite õnnelikud, kui riigikogulased hakkaksid sõitma Žigulide- ga?” See jutt on demagoogiline, sest 300-eurose kuumak- se eest saab tüüptingimustel liisida üle 20 000 euro maks- va auto – see on kaugel kõige odavamast hinnaklassist.

Teine võimalus on hakata riigikogulastele sõiduva- hendeid liisima tsentraliseeritult, riigikogu kantselile kau- du. Nii saaks tõmmata selgema piiri tõise ja isikliku auto- vajaduse vahele. Pealegi võimaldaks suurhange seotada autod soodsamatel tingimustel, kui saab iga riigikogu- lane üksikult. Riigikogulasel, kelle edevus ei luba „tava- lise” autoga sõita, ei pea keelama uhkema autoga sõita, aga kinni peaks ta selle maksma oma palgast. ●

REPLIIK

Äärekiivi ja peainvaliid

Iljuti hakkas mind häirima üks äärekiivi. Umbes seal, kus Pikk tänav müüride vahelt välja tuleb ja Mere puistestega ristub. Veel nädalapäevad tagasi seda jala- käijate ülekäigurajal polnud. Sai mugavalt üle nii ratta, lapsevankri kui ka ratastooliga. Nüüd sirab pärast remonti jalakäijatele roheline tuli, kuid ainult neile, kes suudavad ristmiku ületada kahel jalal.

Pealtnäha pisiast astub ajas suure sammugi tagasi. Meie elukeskkond pole kaugeltki ideaalne ei puuetega inimes- tele ega ka tervisesportlastele. Lapsedki võivad teinekord nõukogudeaegsetel atraktsioonidel elu kaotada. Aga vähemalt andis seni lohutust teadmine, et edaspidi väe- timate ette uusi tõkkeid ei seata. Min teha, ilmselt kultub kogu hoolitsemisaur linna kõrgeimale invaliidile, kel- le eriauto liising võtab eelarvest 1400 eurot kuus. Tallinn aitab – väljavalitu. ● **Krister Paris**

Lk 10 Taavi Tuisk: miks muudab narkopoliitika kõik tarbijad ühe vitsaga kurjatejateks?

AVALUGU

3000 liiget kuulub MMS-i Eesti Facebooki gruppi.

Imeravimi-usku vanem oma lastele mürgist kle

Kloordioksiidi joomist propageeritakse isegi autismi ravimina ja seda on antud väikelastele.

Tugeva desinfitseeriva ainenä hävitab kloordioksiid kõiki mikroorganisme. Samamoodi nagu Domestos.

Nad joodavad kloordioksiidi

Suletud Facebooki gruppi kogunenud jüngrid peavad kloordioksiidi imerohuks, mis ravib kõike alates külmetusest kuni autismi ja aidsini. Lastel kloordioksiidi mürgistusega kaasnevat oksendamist ja kõhulahtisust peavad nad aine ravitoime ilminguks.

Tuuli Jõesaar
tuulijoesaar@epl.ee

Kloordioksiid on vees lahustuv kollakasroheline gaas, mida kasutatakse näiteks tekstiiltootuses kangaste ja paberitootustes tselluloosi pleegitamiseks ning basseini ujumisvees biotsiidina ehk bakterite tapjana. Inimesel põhjustab kloordioksiidi sissehingamine, allaneelamine või nahale sattumine mürgistuse. „See aine võib põhjustada annusest sõltuvat mürgistusnähte nagu iiveldus, oksendamine, kõhulahtisus. Tugeva mürgistuse korral võib tekkida raske vedelikupuudus, millega kaasneb vererõhu langus ja teadvushäired. Selline seisund võib olla eluohtlik, eriti lastele ja eakatele,” selgitas Tartu ülikooli farmakoloogiaprofessor Anti Kalda.

Oleks loogiline, et keegi ei soovi niisugust kemikaali sisse võtta. Tegelikult on asi vastupidi. Eesti Päevaleht avastas, et Eestis tegutseb mõne eestvedaja algatusel Facebooki grupp, mis propageerib kloordioksiidi joomist. Tösi, grupis nimetatakse seda kemikaali imeravimiks MMS ehk inglise keelest otse tõlgituna „imeli-seks mineraalseks lahenduseks”. Gruppi pääsemiseks on vaja kirjutada motivaatsioonikiri ja saada sellele kõigi grupi administraatorite heakskiit. Praeguseks üle 3000-liikmelisest grupist on saanud soovitava kemikaaliga ohtlikke katseid tegevate inimeste kinnine kogunemiskoht, kus vähestel skeptitsismi väljendada julgejatel suu kiiresti kinni pannakse.

Grupi mitme kuu postitusi läbi lapa-tes ilmneb, et kloordioksiidi püütakse kasutada peaaegu kõigi tuntud haiguste vastu. Vestlustest ilmneb, et usk kloordioksiidi on sageli segatud teiste võltsravipraktikatega ja vahel põhjustatud üldisest umbusust meditsiini vastu. Grupi juhtliikmed, kes tegutsesid täiesti avalikult ka samal teemal koolitajate-

na, annavad nõu ja julgustavad kemikaali kasutama nii täiskasvanutel kui ka lastel. Nad ei ole niisama pealtvaatajad – vähemalt üks grupi juhtliige kinnitab, et on enda väikelapsele süstemaatiliselt kloordioksiidi manustanud ja joob ka ise pidevalt kloordioksiidi.

Kemikaali juuakse kõhklusteta

Grupi vestluse väljavõtted näitavad, et lihtsameelsed lapsevanemad ei ole kloordioksiidi keemilist olemust mõistnud. Kuigi mõnigi postitus osutab, et kloordioksiidi tugevat soovivat ja pleegitavat toimet on märganud, ei osata siiski järeldada, et seda juua võiks olla kahjulik. Ühes postituses heidavad grupi liikmed nalja selle üle, et riiete tükkinud kloordioksiid pleegitab sealt värvi välja, kuid keegi ei sea kahtluse alla kemikaali ravitoimet. On ka postitus, kus lapsele kõrvavalu vastu kõrva taha kloordioksiidi määratud ema täheldab lapse kõrva taga lõövet, kuid ka see ei tekita temas soovitud kloordioksiidi kasutamast loobuda. Üks ema uurib, kas kloordioksiidist on abi ka autismi ravimiseks, ja saab jätavastuse. Ta kirjeldab pärast kloordioksiidi manustamist tekkinud väga halba enesetunnet, kuid ei ilmuta märke, et loobuks usust sellesse kemikaali.

Üks ema andis oma 15-aastasele kõha ja nohu käes kannatavale tütrele nii palju kloordioksiidi, et laps oksendas ja vaevles kõhuvalu käes. Ema ei otsinud seepa- le abi arstilt, vaid imeravimi foorumist. Ühes viimasest postitusest märgib ta, et laps ei taha enam kloordioksiidi võtta, kuid paistab ise ikkagi olevat täis tahtmist jätkata. Lastega seotud kloordioksiidi kasutamise näiteid on grupis mitukümmend, sealhulgas kinnitavad grupi eestvedajad, et kemikaali võib kasutada ka beebide puhul. Lastele on ohtlikku kemikaali peale määratud, sh õrna nahaga kehapiirkondadesse, ninna tilgutatud

ja sunnitud lapsi kloordioksiidi jooma kas meelitades või kemikaali sisaldavat mahla lapsele ootamatult suhu kallates.

Grupi liikmed soovivad kloordioksiidi ka oma pereliikmetele ja tuttavatele ning on hiljem mures, kui nood ei ole „raviga” rahul. Üks naine kurdab näiteks, et tema abikaasa ei tahtvat pärast pikemat kõhulahtisust ja oksendushoogu enam kloordioksiidi võtta. Kloordioksiidi ei peljata anda ka loomadele. Seda kasutavad grupi liikmed vähki põdeva koera puhul ja otsivad nõuandeid, kuidas lehkavat kemikaali loomale sisse sööta. Üks võikamaid näiteid on, kuidas keegi pesi väikeste kassipoegade rühmaseid silmi selle soovitava kemikaaliga ja imestas hiljem Facebooki postituses, et kassipoegade silmade olukord ei paranenud, vaid hoopis halvenes. Ühtlasi postitatakse ka „edulugusid” – näiteks andis üks naine oma meningiiti põdenud väikelapsele kloordioksiidi ja kuulutas, et pärast poolteist nädalat kemikaali saamist olevat laps tervenunud. Ta tunnistab küll ka ise, et selleks ajaks, kui ta hakkas lapsele kloordioksiidi andma, oli laps niikuinii peaaegu terve, kuid peab eduka paranemise alustalaks siiski kloordioksiidi.

Kust MMS-i kulus pärineb?

Kloordioksiidi kultuse kurja juur pärineb USA-s pettuse eest süüdimõistetud võltsdoktori Jim Humble'i raamatust, mis ilmus 2000-ndate keskel. Sellest sai alguse internetikommunites leviv liikumine, mis aeg-ajalt siin-seal maailmas pinnale kerib. Riigid on kemikaalihullusele erinevalt reageerinud. USA föderaalne ravimiamet (FDA) väljastas juba 2010. aastal tõsise hoiatuse, et kloordioksiidi ei tohi mingil juhul sisse võtta ja seda sisaldav preparaat tuleb silmapilk hävitada. Samasugune hoiatus on antud ka Suurbritannias, Kanadas ja mitmes muus riis-

gis. Eestis on kloordioksiidi kultus võrdlemisi värske nähtus.

Kloordioksiidi – mida otse loomulikult ei tohi ravimi pähe müüa – turustatakse näiteks veepuhastaja nime all. Kui rikkaks Jim Humble selle äriga saanud on, ei ole teada, kuid asja uurinud USA ja Briti ajakirjanikud on osutanud, et Humble'iiga seotud ettevõtete otsad kaovad vette *off-shore*-firmades. Kloordioksiidi koduseks kiireks tootmiseks vajalikk naatriumkloritit müüvad Ees-

ti fännid käest kätte ja hind kõigub, kuid komplekti saab soetada isegi alla 60 euro eest.

Kloordioksiidi manustamise teeb eriti ohtlikuks tõsi- asi, et selle kasutusjuhend on väga ähmne ja võimaldab suuri kogusepärdusi. Kloordioksiidi peab iga kasutaja ise kodus valmistama, lisades naatriumkloritile hapat. „Kasutusjuhendis on palju doseerimisega seotud ebamäärasusi, nt tilga maht on leib pipeti ava suurusest, sellest lähtuvalt võivad soovitatud lahuses tekkinud kloordioksiidi kogus ning laguproduktid erineda,” ütles terviseameti kemikaaliohutuse osakonna peaspetsialist Riina Lahne. Ta osutas EL-i õigusaktidele, mis laborikatsetele toetu- des sätestavad, et juba 0,2% kloordiok- siid on mürgine.

Kloordioksiidi uskujad väidavad, et aine on organismile ohtu, sest oskab ise organismis patogeene üles leida ja need tappa, häid baktereid ja terveid rakke aga kloordioksiid ei puutuvat. See jutt on paraku väga naivne. „Tugeva desinfitseeriva ainenä hävitab kloordioksiid kõiki mikroorganisme. Sarnaselt Domestosega. Mitte kuidagi ei saa see ühend vahet teha normaalsesse mikrofloorasse kuuluvate bakterite ja teiste bakterite vahel,” kommenteeris perearst dr Marje Oona.

Kloordioksiidi uskujad väidavad ka, et aine toimivat kehas ainult paar tundi ja seega on soovitatav võtta iga natukese aja tagant uus annus kemikaali. Ka see arusaam on vale. „Toksikoloogiliste analüüside kohaselt on kloordioksiidi imendumisjärgne poolväärtusaeg ehk aeg, mille jooksul pool sissevõetud doosist eelmaldatakse, u 44 tundi. Suures annuses selle aine sissevõtmise järel on 72 tunni möödudes kloordioksiidi kõrge kontsentratsioon määratav kopsudes, maksas, põrnas, luudis,” ütles dr Oona.

Kloordioksiidi uskujad peavad aine manustamisele järgnevaid mürgistusnähte heaks näitajaks, mis pidavat osutama, et kemikaal „on juba leidnud ja hävitanud rohkem toksiine, kui keha elimineerida suudab”. Paraku on tegu siiski tervisekahjustusega. „Tegemist on limaskestade tugeva ärrituse ja kahjustuse tunnustega,” ütles dr Oona. ●

PEREARST SELGITAB

Kloordioksiidi mürgistust on arstil raske avastada

Kloordioksiidi mürgistuse korral saab aidata ainult päris meditsiin. „Mürgituse korral maoloputus, infusioonravi, vajadusel dialüüsravi,” loetles dr Marje Oona.

Isegi kui kloordioksiidi uskuja arsti juurde jõuab, ei pruugi arst osata mürgistuse nähte kloordioksiidiga seostada. „Selliseid seadmeid perearstide käsutuses pole. Tun-

nistan ausalt, et polnud teadlik, et MMS-i nime all tuntud lahuse kasutajate hulk võib Eestis olla nii suur. Seetõttu ei pruugi perearstil ka vastavat kahtlust tekkida, kui patsient või lapsevanem ise selle aine kasutamist ei nimeta,” märkis dr Oona. Seega ei ole võimalik teada, kas ja kui paljud on Eestis kloordioksiidi mürgistusega haiglasse jõudnud.

**TALLINNA SADAMA ALTKÄEMAKSU-
AFÄÄRI UUED PALJASTUSED:**

**Kes on uus võtmeisik?
Jäljed viivad Hongkongi
Prokuratuur kardab tunnistajate mõjutamist**

**MÕRV AAFRIKAS:
Uue ministri pere
üllatav ajalugu**

**Prantslane elab aasta
ringi Põlvamaal telgis**

EESTI EKSPRESS

Telli tel 680 4444
www.ekspress.ee